

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

Матеріали
науково-педагогічного
підвищення кваліфікації

*27 листопада 2023 року —
28 січня 2024 року*

За редакцією
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2024

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ОСВІТНІ ІННОВАЦІЇ
У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ
ОСВІТИ**

Матеріали
науково-педагогічного
підвищення кваліфікації

*27 листопада 2023 року —
28 січня 2024 року*

За редакцією
професора В. Г. Марічереда

Одеса

ОНМедУ

2024

Члени організаційного комітету:

Марічереда Валерія Геннадіївна — д. мед. н., професор, перший проректор; **Бурячківський Едуард Станіславович** — к. мед. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи; **Борщ Вікторія Ігорівна** — д. е. н., доцент, проректор з перспективного розвитку; **Кусик Наталія Львівна** — к. е. н., доцент, доцент кафедри менеджменту охорони здоров'я, начальник навчально-методичного відділу; **Анненкова Ірина Петрівна** — д. пед. н., доцент, професор кафедри менеджменту охорони здоров'я, начальник навчального відділу; **Усиченко Катерина Миколаївна** — к. мед. н., доцент, доцент кафедри інфекційних хвороб, в. о. начальника сектору забезпечення якості освіти; **Годлевський Леонід Семенович** — д. мед. н., професор, завідувач кафедри фізіології та біофізики; **Опря Євген Васильович** — д. мед. н., професор, завідувач кафедри психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії; **Ханжи Володимир Борисович** — д. філос. н., професор, завідувач кафедри філософії, біоетики та іноземних мов, голова комісії з питань академічної доброчесності, етики та взаємин; **Сікорська Ольга Олександрівна** — к. філол. н., доцент, завідувачка кафедри суспільних наук, голова комісії з функціонування державної мови

Рекомендовано до друку

Вченою радою Одеського національного медичного університету

МОЗ України

(Протокол № 8 від 24.04.2024 р.)

О-72 **Освітні інновації у закладах вищої медичної освіти : матеріали науково-педагогічного підвищення кваліфікації (27 листопада 2023 року — 28 січня 2024 року)** [Електронне видання] / за ред. проф. В. Г. Марічереда. — Одеса : ОНМедУ, 2024. — 208 с.

ISBN 978-966-443-129-0

У збірнику подано матеріали науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Освітні інновації у закладах вищої медичної освіти» (27 листопада 2023 року — 28 січня 2024 року). Мета науково-педагогічного підвищення кваліфікації — сприяння засвоєнню та удосконаленню практичних умінь і навичок з інноваційних технологій, форм, методів, засобів навчання та застосування інноваційних технологій реалізації змісту навчання.

УДК 618.5-089.888.61-085.33

Таким чином, наявність та діяльність СНТ дуже важлива у вищих закладах освіти, а особливо у вищій медичній школі. Результатом співпраці викладача та здобувача вищої освіти є формування системного наукового підходу, вміння працювати в команді і виховання майбутніх викладачів.

Література

1. Науково-дослідна робота студентів у вищих навчальних закладах : навч.-метод. посіб. / Мороз Л. І. та ін. Миколаїв : Вид-во «Арнекс», 2017. 164 с.
2. Жук Л. В. Наукові дослідження у вищих навчальних закладах: сутність, значення та перспективи. 2017. С. 146–153. URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2018/mar/9672/ilovepdfcom-146-153.pdf>.
3. Якість навчального процесу у вищій медичній школі: проблеми й перспективи / Пустовойт Г. Л. та ін. Полтава, 2022. С. 246–247. URL: http://repository.pdmu.edu.ua/bitstream/123456789/18664/1/Pustovoyt_Yakist_navch_procesu.pdf.

ВИМОГИ ДО МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ У СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ

Макаренко М. О.

асистент кафедри загальної і клінічної епідеміології
та біобезпеки з курсом мікробіології та вірусології

Костолонова Л. В.

асистент кафедри загальної і клінічної епідеміології
та біобезпеки з курсом мікробіології та вірусології

Одеський національний медичний університет

Для забезпечення надання якісних послуг у сфері охорони здоров'я як у державних медичних установах, так і приватними поставальниками медичних послуг потрібні не лише обладнання, приміщення та необхідні матеріали, а й добре підготовлений медичний персонал: лікарі, медичні сестри.

У минулому, ще на зорі зародження медичної освіти, а потім протягом багатьох століть, підготовку лікарів проводили у два етапи. Спочатку вони вивчали фундаментальні науки, а після того, як здавали теоретичний екзамен, — були допущені до клінічної практики у лі-

карнях під керівництвом професора або лікаря-ординатора. Поступово, з розвитком технологій у всіх сферах життя людського суспільства, з впровадженням інформаційних технологій у сферу медичних наук, виникла необхідність змін до підходів у медичній освіті. У багатьох передових медичних школах було переглянуто структуру навчальних програм, їхню принципову орієнтацію на викладання теорії та відсутність комплексного підходу до пацієнта як до частки біопсихосоціального простору [1, с. 328].

До кінця минулого століття для навчання здобувачів освіти використовували найкращі, існуючі на той час наукові дані, з урахуванням досліджень, проведених за принципами доказової медицини та так званого «проблемного навчання», направленою на «вирішення проблеми». Ці підходи спрямовували майбутніх лікарів до розвитку лідерських якостей, уміння прийняття рішень при виникненні подібних випадків. У деякі навчальні програми було включено вивчення біомедичної інформатики, що сприяло підвищенню вмотивованості учнів до вивчення медичних дисциплін, нових технологічних підходів у діагностиці, лікуванні захворювань [2, с. 97].

На сучасному етапі комплексною метою медичної освіти є розвиток здібностей у здобувачів освіти користуватись електронними джерелами інформації (базами даних), вміння знаходити, вибирати, оцінювати та розставляти пріоритети в інформації, інтегруватися в командну роботу, розвивати критичне мислення, набувати навичок етичної поведінки. Постійне зростання обсягу інформації, легкий доступ до неї, потребують вміння отримувати та синтезувати знання та необхідні рішення для клінічної практики [3, с. 1854].

Пандемія COVID-19 змусила до проведення дистанційних занять і в медичній освіті з використанням різноманітних платформ у режимі реального часу. На той час більшості людей здавалось, що це короткочасний захід, проте трагічні воєнні події у нашій країні змусили його продовжити. Тепер зрозуміло, що використання інформаційних та комунікаційних технологій у освітньому процесі здобувачів медичної освіти — це довгострокова перспектива.

Процес підготовки майбутніх лікарів повинен бути орієнтований на досягнення компетентностей. Уся навчальна програма під час навчання в університеті повинна узгоджуватися з кінцевими компетенціями, і всі предмети мають зробити свій внесок. Це потребує підготовки не «повторювачів інструкцій», а здатних вирішувати нові завдання та стежити за постійним розвитком знань особистостей. Потрібно

створити таку навчальну програму, при виконанні якої народиться нова генерація лікарів, здатна до динамічного розвитку, що пропонуватиме персоналізовані, прогнозовані та точні методи лікування окремого хворого, на відміну від стандартних методів лікування минулого [4, с. 136].

Стрімкий технологічний розвиток, доступ до великих масивів інформації, впровадження у роботу штучного інтелекту підвищують можливості сучасної медицини і, в той же час, потребують високої майстерності лікаря ще й з огляду на те, що пацієнти стають більш поінформованими [5, с. 3954].

Завдання сучасної медичної освіти — підготувати всебічно розвиненого, здатного до динамічного розвитку лідера, готового до командної співпраці, що загалом сприятиме покращенню медичного обслуговування, розвитку більш гуманістичної медицини.

Література

1. Pros and cons of innovations in medical education / Lifshitz-Guinzbarg A. et al. *Gac Med Mex.* 2021. № 157 (3). P. 325–334. URL: doi: 10.24875/GMM.M21000568.
2. González-Flores P., Luna-de la Luz V. La transformación de la educación médica en el último siglo: innovaciones curriculares y didácticas. *Invest Educ Med.* 2020. № 9 (35). P. 95–109. URL: <https://doi.org/10.22201/facmed.20075057e.2019.30.18165>.
3. Health professionals for a new century: transforming education to strengthen health systems in an interdependent world / Frenk J. et al. *Lancet.* 2010. № 4; 376 (9756). P. 1923–1958. URL: doi: 10.1016/S0140-6736(10)61854-5. Epub 2010 Nov 26. PMID: 21112623.
4. Guse A. H., Kuhlmeier A. Modellstudiengänge in der Medizin: Lehrinnovationen am Beispiel der Studiengänge in Hamburg und Berlin [Model study programs in medicine: Innovations in medical education in Hamburg and Berlin]. *Bundesgesundheitsblatt Gesundheitsforschung Gesundheitsschutz.* 2018. № 61 (2). P. 132–140. URL: doi: 10.1007/s00103-017-2678-7.
5. Mozer M. C., Wiseheart M., Novikoff T. P. Artificial intelligence to support human instruction. *Proc Natl Acad Sci USA.* 2019. Mar 5. Vol. 116 (10). P. 3953–3955. URL: doi: 10.1073/pnas.1900370116.

ВИМОГИ ДО МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ У СУЧАСНИХ РЕАЛІЯХ Макаренко М. О., Костолонова Л. В. <i>Одеський національний медичний університет</i>	109
СУЧАСНА ПІДГОТОВКА ЛІКАРІВ-ІНТЕРНІВ НА ОСНОВІ МОДЕЛЮВАННЯ Малюк В. В., Марічерда В. Г. <i>Одеський національний медичний університет</i>	112
ФОРМУВАННЯ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ У ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ НА КАФЕДРІ АКУШЕРСТВА І ГІНЕКОЛОГІЇ ОНМедУ Марічерда В. Г., Бикова Н. А. <i>Одеський національний медичний університет</i>	114
КОМПЕТЕНТІСНЕ НАВЧАННЯ В МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ Мельниченко М. Г., Елій Л. Б. <i>Одеський національний медичний університет</i>	117
ВИКЛАДАННЯ ХІРУРГІЇ ЗДОБУВАЧАМ ОСВІТИ 6-го КУРСУ В УМОВАХ ВІЙНИ В ДИСТАНЦІЙНОМУ РЕЖИМІ Міщенко В. В., Міщенко В. П. <i>Одеський національний медичний університет</i>	120
ПЕРЕДКОНЦЕПЦІЙНА ПІДГОТОВКА У ПРАКТИЦІ АКУШЕРА-ГІНЕКОЛОГА Міщенко В. П., Головатюк-Юзефпольська І. Л. <i>Одеський національний медичний університет</i>	124
НЕВИНОШУВАННЯ ВАГІТНОСТІ У ПРАКТИЦІ АКУШЕРА-ГІНЕКОЛОГА Міщенко В. П., Міщенко В. В. <i>Одеський національний медичний університет</i>	127
СТАН ВИКЛАДАННЯ В СУЧАСНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ: ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ Муравйов П. Т. <i>Одеський національний медичний університет</i>	129